

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Poletna naročnina L 1.000
Letna naročnina L 2.000
Letna inozemstvo L 3.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 44 (817)

Gorica - četrtek 29. oktobra 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

Bolezen modernega človeka

Nedavno smo brali v našem tukajšnjem časopisu izraženo neko nezadovoljnost nad tem, da namerava vodstvo slovenskega oddeka tržaškega radia spremeniti svoj popoldanski in večerni urnik tako, da bi se oddaje pričelo in končale eno uro prej ko doslej, da bi se torej zaključile ob 10.30 zvečer. Ti poslušavci našega radia so zaskrbljeni, da bodo morali že ob 10 in pol v posteljo ali pa poslušati druge postaje, ker da je človek po truda polnem dnevu prav potreben poslušati nekaj glasbe ali dramatskih prizorov tja do enajste in pol ali do polnoči.

Tako nekako se pritožujejo in izražajo s tem miselnost velikega dela naših poslušavcev in precejšnega dela sedanjega naprednega sveta. Zanimivo in skoro nedoumljivo dejstvo, da je sedanjem človeku dan prekratek in ga mora podaljšati tja do polnoči. In to v dobi vsakršnih strojev, ki pomagajo človeku delo hitro zvrsti, in v dobi socialnega napredka, ki je skrčil delovni urnik, kar se le dà. Pa ne samo možu, ki dela s krampon, ampak tudi izobraženec, ki delajo z umavnim mečem, je postal dan prekratek. Saj smo že nekajkrat brali, da so voditelji parlamentarnih skupin in ministri zborovali vso noč in šele proti jutru dali svoje predloge na glasovanje.

Tak je velik del sedanjega kulturnega sveta. Iz te miselnosti izvira vsa ta zaskrbljenost in protest proti nameravemu skrčenju večernega radijskega programa. Jaz tem zaskrbljenim poslušavcem našega radia prav nič ne zamerim; sem za svobodo in vsakdo lahko izraziti svoje mnenje. Seveda jaz tudi. Zavedam se, da plavam zadevno proti sedanji kulturni struji. Pa nič ne de, saj gre za stvar, od katere bo lahko v precejšnji meri odvisna bodočnost našega majhnega naroda. Da se resnica prav pozna, bo dobro čuti dva zvona. In tudi apostol Pavel je svetoval kristjanom v Solunu: Vse preskušajte, kar je dobro, tega se držite (I Thes 5, 21).

Predvsem tožim, kakor je tožil v starih časih trpeči Job, ker so ljudje noč spremnili v dan (Job 17, 12). Ne cele noči, ampak precejšen del noči. Moderna nad-kultura, sad tehničnega napredka, nam je poleg drugega prinesla še to zanimivost, da se človek okoli devete ure zvečer nekako zbudi in zaživi svoje pravo življenje, ki ga potem živi tja do polnoči ali kaj čez.

Kaj naj porečem k temu pojmu? To porečem, da je ta pojav proti naravnemu redu, po katerem je dan za delo in noč za počitek. Ta naravna postava velja za človeka in za mnoga druga živa bitja na zemlji. So pa nekatere zverine, ki imajo drugačen urnik: čez dan leže v svojih briogih, ko pa nastopi noč, gredo ven na svoje lovsko delo.

Vendar nočem pretiravati v nobeno smer. So velika javna dela, n. pr. plavži, železnice in druga, ki se z nočjo ne dajo prekiniti. Isto se lahko pojavi v zasebnem življenju, ko imaš n. pr. bolnika v hiši ali pa nujno delo, ki se mora do jutra končati. A dokler se javna nočna dela vrše po nekih turnusih delavskih skupin in dokler je tisto nujno domače delo samo izjema, nič hudega. Če pa izjema postane pravilo in tisto pozno posedanje pred radijem ali televizijo preide v družinski dnevi ali nočni red, potem je pa to proti naravi, ki ne more imeti dobrega in trajnega uspeha. Vsak veden zdravnik vam bo to potrdil in še to bo pristavljal, da so prav tiste predpolnočne ure najbolj dragocene za počitek človeškega organizma.

Morda se pa kdo boji, da bi zaostal v splošni omiki, če ne bo vsak večer poslušal novih literarnih proizvodov. V tolažbo mu rečem: vse to lahko zveč iz dobrih znanstvenih in leposlovnih revij, sicer mesec pozneje, pa bolj zrelo. In povrh še to: če bomo šli vsako jutro ne zaspani ampak sveže spočitli vsak na svoje poklicno delo in ga veden vršili, bomo kulturno stanje naroda nemalo dvignili.

Moderna kultura nam je poleg raznih

ugovnosti prinesla tudi neudobnost, ki ji pravimo nervoznost. Skoro obupno, kaj je danes živčno bolnih ljudi. Medicinska veda je skorajda ukrotila jetiko, zna izdatno pomagati pljučnici in dela čuda na operacijski mizi. Le živčno zdravstveno stanje se ni zboljšalo in umobolnice so postale premajhne zaradi naraščanja števila pacientov. Živčno zdravega človeka bo treba kmalu iskatki z lučjo pri belem dnevu. Veliko je tega kriv ves ta nenaravni način sedanjega življenga, posebno v mestih in po tovarnah, ko vse ropoče in kot nora nekam hiti.

In glejte, človek, ki se zvečer vrne iz te norišnice domov (če ne gre morda rajši v kavarno) in je skrajno potreben mirnega oddihu, sede pred svoj radijski ali televizijski aparat, da mu te priprave še tri ure pridigajo, pojejo, svirajo, kriče in mrgolijo v vsakovrstnih slikah in priporih, da se mu kar mesa pred očmi. To je oddih sedanjega človeka. Mar ni revez vreden pomilovanja?

Res pomilovanja je vreden, ker je bolan in ne ve, česa mu manjka. Neredko se sliši taterni: vedno sem vprezen, dnevni opravki in skrbi me tlačijo, glava mi je težka; moram nekam, da se malo raztresem. To je bolezen in to je zdravniški recept sedanjega človeka. Ne ve, česa mu manjka. Raztresenosti ni menda, nihče potreben, pač pa smo vsi potrebeni notranjega miru in zbranosti duha. To je veliko zlo našega časa, da so ljudje vse na zunaj, a nič na znotraj. Sedanji človek ne pride do tega, da bi se mirno zavedal, da živi, da bi trezno razmišljal, odkod prihaja in kam gre, kako se bliza koncu in ali ni morda vendarle nekaj na tem, kar se je kot otrok učil iz katekizma.

Se več, sedanjega človeka je celo strah pred mirno samoto; te ne prenese, treba, da vedno krog njega nekaj ropoče. Boji se biti sam v mirnem kotičku in pogledati vase, kakšen je. Morda bi našel tam kak nered, morda bi zaslutil kako moralno odgovornost, morda bi, ojoj, začutil celo Boga. Teh strahov pa ne mara in je zato rajši v ropotu in nemiru ves dan in ves večer, dokler ne leže v posteljo. To je res huda bolezen.

Morda se sliši starokopitno, če rečem, da te bolezni, vsaj ne v tej meri, niso poznali naši predniki, ki so po truda polnem dnevu v prijaznem družinskem krogu povečerjali, skupno odmobilili in šli ob pametni urki k počitku. Nočem reči, da bi moral biti danes vse tako, kakor je bilo pred petdesetimi ali pred sto leti, saj se v marsičem svet vedno spreminja. Nič pa se ni spremenil naravni red, ki določa dan za delo in noč za počitek. Nič se ni spremenila naravna postava, ki zahaja od človeka vsaj nekajkrat zbranost duha in misel na stvarnika, od katerega je tudi moderni človek docela odvisen.

Nič ne vem, iz kakšnih razlogov in s kakšnim namenom misli ali je mislilo vodstvo slovenskega radia pohititi s svojim večernim programom za eno uro. Bodil kakorkoli, ne vidim v tem nič katastrofalnega za naše ljudi. Večerni urnik, to je zadeva, kateri bi moralja javna oblast posvetiti več pozornosti iz socialnega in zdravstvenega vidika. Mislim, da bi tudi cerkveni krogi lahko nekaj pomagali.

Seveda je ta reč precej delikatna, ker ima nered že tolko tradicije za seboj, da sedanji rod prejšnjega reda niti ne pozna. Je pa tudi v resnici težavnina, ker zahteva preureditev delovnih razmer in organizacijskega sistema, posebno pa luhu do domačega ognjišča in sploh čut moralne odgovornosti zase in za potomce. Če misli javna oblast pomagati s tem, da pomakne spomladni ure za 60 minut naprej, bo morda nekaj prihranila na električni: saj za to gre. Vsi pa vemo, da se bolezen sedanjega časa ne da ozdraviti s tem, da s premikanjem ure sami sebe golifamo.

Tako sem povedal svoje mnenje. Pa brez zamere, prosim. Vse preskušajte, kar je dobro, tega se držite.

Jakob Ukmur, Trst

PO SPREMENAH V MOSKVI

Odmeli in komentarji o zagotveni odstranitvi Nikite Hruščeva z vodstva sovjetske vlade in partije se še niso polegili. Mnogo zimedje in polemik je dogodek zlasti vzbudil med vodstvi komunističnih partij v zahodnih evropskih državah. Pa tudi voditelji Poljske, Madžarske, Romunije, celo Češkoslovaške in Vzhodne Nemčije niso dejstva kar tako dogmatično sprejeli. Svoje nezadovoljstvo so izrazili s tem, da so v očitnem nasprotju z uredno kremeljsko linijo pohvalili Hruščeva in njegovo delovanje. Edinole Bolgarija se je brez komentarja uravnala z moskovsko linijo.

Najbolj prizadete pa se čutijo italijanski in francoski komunisti, ker niso bili predhodno niti najmanj obveščeni, kaj se za kremeljskimi kulisami pripravlja. Če pomislimo, da sta francoska in italijanska komunistična partija najbolj močni na Zahodu, si lahko predstavljamo, kako hud udarec so doživelji njuni voditelji. Bržko je vodstvo KPI zvedelo o spremembah v Sovjetski zvezi, je sklical osrednji odbor in o tem več dni razpravljalo. Končno so prišli do sklepa, da pošljejo v Moskvo delegacijo, katere glavna naloga bi bila zahtevati od sedanjih sovjetskih voditeljev podrobnejša pojasnila o obtožbah na račun Hruščeva. Delegacijo vodi poslanec Berlinguer in je v torek že odpovedala proti Moskvi. V tozadnjem sporocilu osrednjega odbora je si cer med drugimi rečeno, da se bo odposlanstvo zadržalo v Moskvi do 7. novembra, ko bodo tam proslavili XX. in XXII. kongres KPSZ obračunal s staljinizmom, je zunaj Sovjetske zveze prevladalo mnenje, da sodijo v preteklost metode, ki so jih novi voditelji uporabili, da so odvzeli oblast Hruščevu. Sedaj se je pokazalo, da je bilo to mnenje zgrešeno.

Glasilo švedskih komunistov »Ny Dag« pravi, da je način, s katerim je bil Hruščev zamenjan, »protiustaven in da pušča človeku grenak okus v ustih. — Potem ko sta XX. in XXII. kongres KPSZ obračunala s staljinizmom, je zunaj Sovjetske zveze prevladalo mnenje, da sodijo v preteklost metode, ki so jih novi voditelji uporabili, da so odvzeli oblast Hruščevu. Sedaj se je pokazalo, da je bilo to mnenje zgrešeno.«

ODMEVI V BEOGRADU

Spremembe v Sovjetski zvezi so največ zaskrbljenosti izviale v Beogradu. To pa iz povsem razumljivih razlogov, kajti v Hruščevu

»če ne bo še v tem letu prišlo do uskladitev kmetijske politike, kakor je bilo dogovorno, bo Francija prenehala sodelovati v Skupnem evropskem tržišču. — To izjavo je dal francoski minister za informacije Peyrefitte brž po vrniti predsednik De Gaulle s potovanja po deželah Latinske Amerike.

V začetku je zgledalo, da gre za pravi ultimat ostalim petim državam članicam SET-a. Toda iz pojasnil, ki jih je naknadno dala pariška vlada, izhaja, da je Francija s tem hotela le vzpodobiti ostale države, naj se pogajanja o kmetijskih pridelkih premaknejo z mrtve točke. Kot znano so tozadneva pogajanja v teknu v Bruslju in dejansko niso še zaključena. — Namen francoskega ultimata je predvsem notranje politične narave. Pariška vlada bi hotela namreč zadovoljiti svoje nezadovoljne kmetovavce, ki ne morejo vnoviti svojih pridelkov po realni gospodarski ceni. Izvod iz te zadregi vidi v sprostivosti trga s kmetijskimi pridelki, ki imajo sedaj zaprta vrata zlasti v Zahodno Nemčijo. Slednja namreč ščiti svoje kmetijstvo z omejitvijo uvoza tujih kmetijskih pridelkov.

Ta odkrit poziv jugoslovanskega predsednika Tita ni namenjen samo novim kremeljskim voditeljem, ampak tudi drugim državam in partijam, naj se ne slepo vdajajo Moskvi ter žrtvujejo koristi svojih narodov.

je imel maršal Tito trdno oporo in zanesljivega prijatelja. Njegova nenadna odstranitev je težko pričakovala jugoslovanske uradne kroge. Predsednik Tito je zaradi tega skrajšal svoje bivanje na Cipru na nekaj ur, medtem ko je bilo predvideno, da se bo tam zadržal vsaj tri dni.

Tisk, radio in televizija so se omejili na objavo uradnih sporočil brez vsakega komentarja. Sele po osmih dneh se je oglašila beografska »Borba« ter prinesla prvi komentar, v katerem se pojavlja izraža o Hruščevovem delovanju in zlasti o njegovi politiki do Jugoslavije. Pri tem omenja beografski in moskovski dokument iz let 1955 in 1956, ki sta normalizirala odnose med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, ter pravi, da sta to osnova za nadaljnji pravilen razvoj odnosov med obe dve državama. — V Beogradu se namreč boje, da bi Sovjeti za ceno sporazuma s Kitajci revidirali svoje odnose do Jugoslavije. Nobena skrivnost ni, da bodo Kitajci postavili to ceno. To svojo zaskrbljenost jugoslovanski komunisti opravijo s tem, ker se novi sovjetski voditelji sklicujejo na XX. in XXII. kongres KPSZ. Na tem kongresu so, kot znano, odobrili dokument, ki ga je podpisalo 81 komunističnih partij (med njimi tudi kitajske) in v njem so nekatere izjave, s katerimi se ne strikanjo jugoslovanski voditelji.

Zato »Borba« opozarja, da »enotnosti ni mogoče zagotoviti z ekskomunikacijami, kakor je pokazal primer z našo državo in našo partijo v preteklosti. Razlik tuji ni mogoče reševati z nenačelni kompromisi, ker je izkušnja iz nedavne preteklosti potrdila, da so ti kompromisi začasna stvar, da odražajo poskus, kako bi obšli probleme in ne pomenijo njihovega razumevanja. Prav na podlagi upoštevanja samostojnosti v razvoju partij ter nacionalne odgovornosti, še posebej pa odgovornosti njihovih vodstev pred javnostjo svojih dežel, se bo uresničevala enotnost...«

Ta odkrit poziv jugoslovanskega predsednika Tita ni namenjen samo novim kremeljskim voditeljem, ampak tudi drugim državam in partijam, naj se ne slepo vdajajo Moskvi ter žrtvujejo koristi svojih narodov.

KAJ JE S HRUŠČEVOM?

Cepav je preteklo že 14 dni od odstopa Hruščeva, ni o njegovi usodi še nič znanega. Nekateri pravijo, da živi izoliran v nekem stanovanju, drugi pa, da se zdravi v neki kliniki. Pravijo, da so ga zadnji dogodki zelo prizadeli. — Vsekakor je vsa zadeva z njim zelo tragična, če mu ne dovolijo v javnost. Glavni tajnik OZN U Tant je pozval nove kremeljske gospodarje, naj dovolijo Hruščevu in Lancia so imeli velik odmev v italijanskih političnih krogih.

IZID VOLITEV PRI FIAT

	1964			1963		
	Glasovi	Odstotki	Sedeži	Glasovi	Odstotki	Sedeži
SIDA	27.479	32,3%	70	22.897	26,3%	65
UIL	23.636	27,7%	65	22.070	25,4%	60
CISL	13.377	15,7%	33	14.596	16,8%	32
CGIL	18.848	22,1%	34	25.424	29,2%	43
CISNAL	1.871	2,2%	—	1.976	2,3%	2

Koncilski očetje in osnutek št. 13

Cerkev nima strahu pred številko trinajst kot toliko vraževnih ljudi današnjega časa. Prav nasprotno! Ravno najbolj aktualni osnutek II. vatikanskega cerkvenega zborna »Cerkev v sodobnem svetu« nosi to številko.

Zaenkrat se razpravlja o osnutku na splošno in se ne vstopa v podrobnosti. Gre za to, da se koncilski očetje seznanijo o sodobnih problemih, do katerih Cerkev mora prej ali slegi zavzeti stališče, če bo hotela uspešno vršiti svoje poslanstvo.

Podrobno razpravljanje o tem osnuteku pa bo nedvomno vzelo mnogo časa. Zato vlada na koncilu med očeti prepričanje, da prihodnje leto verjetno ne bo zasedanja, da se da tako raznovrstnim komisijam dovolj prilike pripraviti vse potrebno za dokončno glasovanje. Tako mnogi menijo, da se bo 4. zasedanje pričelo šele čez dve leti, t. j. leta 1966. Kakor je že znano, se bo letošnje 3. zasedanje zaključilo 21. novembra.

Veliko pozornost je vzbudil v četrtek 22. oktobra s svojimi izvajanjem westminstrski nadškof iz Londona msgr. Heenan. Poudaril je, da bi morali pri osnuteku št. 13 sodelovati v prvi vrsti izvedenci kot so to dušni pastirji, zakonci, znanstveniki, ne pa osebe, ki so morda vse življenje preživeli brez pravega stika z resničnim življenjem. »Bilo bi pogubno — je dejal — razpravljati o komplikiranih sodobnih problemih površno in z naglico.« V zvezi s tem je kritiziral besede osnuteka, ki se nanašajo na omejevanje rojstev in se glase: »Glede omejevanja rojstev že obstajajo nekatere konkrete rešitve, druge pa se smejo v bodočnosti pričakovati.« Nadškof Heenan je dejal, da so take izjave nevredne koncila, ker so neresne in frazarske.

Razumljivo zato, da tako zunanj svet kakor tudi znotraj Cerkve katoličani sami z velikim zanimanjem sledi tem razpravljanjem. Kako pomemben je ta osnutek za rast in bodočnost Cerkve, je pokazal že prvi dan debate, saj se je k besedi oglašilo 8 kardinalov, kar je vzbudilo začudenje celo med samimi koncilskimi očetji.

RAZPRAVLJANJE O KOMUNIZMU

Tudi glede komunizma so nekateri koncilski očetje vztrajali, da se Cerkev ne sme biti obsoditi ga. Napačno je videti v njem samo politično-gospodarski sistem. Komunizem je zmotna ideologija, ki negativno vpliva na družbo. Zato je treba jasno povedati, da sta krščanstvo in komunizem absolutno nezdržljiva.

V zvezi s tem se je oglasil k besedi tudi ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik. Utemeljeno je poudaril, da je brezbošč doma prav tako na Zapadu kot na Vzhodu, da ga pospešuje pomanjkanje socialnega cuta in marsikje tudi krivico postopanje z manjšinami, ki iščejo nato zaslome v ateističnih organizacijah in gibanjih. Ni dovolj samo objavljati lepa pastirska pisma z bleščecimi frazami; treba je storiti mnogo več: pospeševati socialno pravičnost, skrbeti za porazdelitev nepravilno nakopičenih dobrin in vse to ravnanje podpreti z molitvo in pokoro.

V zvezi s študijem papeških okrožnic je dr. Pogačnik dejal, da »so jugoslovanski oblastniki prestudirali encikliko "Mati in Učiteljica" prej in bolje kot mi sami.«

SKOFJE IZ KOMUNISTIČNIH DEZEL NA KONCILU

Naj še kot kronisti omenimo, kako je s škofi, ki so prišli iz dežel s komunističnimi režimi.

Jugoslavija je edina komunistična država, ki je dala potno dovoljenje vsem svojim škofom. Trenutno je v Rimu 23 jugoslovenskih škofov, pet pa jih je zaradi bolezni ali visoke starosti ostalo doma.

Ceškoslovaški koncilski očetje so smeli vzeti s seboj le vsak po 15.000 lir italijanske vrednosti denarja. Ker je jasno, da bi ta vsota zadostovala komaj za nekaj dni bivanja v Rimu, je Sveta stolica prevezla vso materialno skrb zanje. Enako ugodnost uživajo madžarski koncilski očetje.

Prvikrat je na sedanjem koncilu navzoč tudi kak bogarski škop. Je to Simeon Kokov iz kapucinskega reda, generalni vikar v Sofiji.

Arhimandrit Scrima o pomenu sedanjih koncilskih zasedanj

Drugi vatikanski koncil in sestanek papeža Pavla VI. s patriarhom Atenagorom v Jeruzalemu sta povzročila odločen preobrat v odnosajih med pravoslavno in katoliško Cerkvijo. Tako je izjavil grško-pravoslavni arhimandrit Andreas Scrima v teku tiskovne konference, ki jo je imel v rimskem bivališču za afriške škope. Glav-

Eden izmed štirih moderatorjev II. vatikanskega koncila kardinal Lercaro v razgovoru s svojim tajnikom p. Bugninem

ne značilnosti tega dogodka, tako je primornil govornik, so: skoro preroška pozivitev liturgičnega duha, odobritev tretje poglavja osnuteka o Cerkvi s proglašitvijo pravice škofovskega zborna in novo izražanje v duhu antične teologije. Arhimandrit Scrima je rektor grško-pravoslavne

cerkve v Rimu in prisostvuje koncilskim delom kot osebni predstavnik patriarha Atenagora.

Kardinal Suenens o svetniških procesih

Na enem letosnjih koncilskih zasedanjih je belgijski kardinal Suenens predlagal, naj bi se spremenil postopek proglašanja blaženim in svetim. Ti procesi — je dejal kardinal — so postali predolgi in tudi predragi. Tudi se premalo skrb, da bi se svetniški kandidati izbirali iz raznih plasti ljudi raznih narodov. V tem oziru vladala sedaj v Cerkvi izrazita pristranost. V zadnjih 250 letih je bilo med k svetnikom proglašenim 85% redovnikov in redovnic; to pač zato, ker imajo redovniki na razpolago tako gmočna kot upravna sredstva, da postopek za svojega kandidata posprešijo. 95% vseh svetnikov zadnjih 250 let pripada le trem narodom (italijanskemu, španskemu in francoskemu).

Kaj res drugi narodi niso zmožni iz svoje srede vzgojiti svetnika? Zato je predlagal belgijski kardinal, naj bi se v bodoče narodne škofovske konference hvali s svetniškimi procesi, sv. stolica pa naj bi te procese potrdila in proglašenje k blaženim ali svetnikom izvedla. Vendar naj bi se proglašali za splošne svetnike le taki, ki imajo res mednarodni pomen. Posamezni narodi pa naj bi imeli v svojem okviru možnost, da častijo, kot blažene v svetnike tiste, ki so bili pomembni za njihovo versko rast in napredok.

Besede sv. očeta

na praznik Kristusa Kralja

Na praznik Kristusa Kralja je papež Pavel VI. imel opoldne govor, v katerem je poudaril velik pomen tega praznika v današnjem svetu. Verska svoboda in svoboda vesti morata imeti svoje središče v Kristusovi nadoblasti, iz katere izvira naše odrešenje. Zato ima tudi vsa svetna in cerkvena oblast svoje izhodišče iz Kristusove oblasti, kateri moramo biti neomajno pokorni. Povabil je vernike, naj molijo za srečen uspeh koncila, ki v teh dneh razpravlja prav o teh važnih vprašanjih.

Don Guanella

proglašen blaženim

Don Luigi Guanella, neutrudni branič in dobrotnik ubogih in starih ter najbednejših izvržkov človeštva, je v nedeljo 25. oktobra nastopil svojo pot do oltarja. V baziliki sv. Petra je bil proglašen blaženim po 49 letih svoje smrti. Proglasitvi je prisostvovalo zelo veliko število članov njegove redovne družine guanellainov. Bili so tu duhovniki in redovniki njegovih zavodov iz Sondria, Brindisi, Bologne, Consenze, Trevisa, Beluna, Coma, Barija in Agrigenta. Vsi so z veliko ganjenostjo sledili besedilu proglašenja.

Popoldne je prispel v vatikansko bazilikijo sv. oča Pavla VI., da se tu pokloni novemu blaženemu. Imel je tudi pomemben govor o božjem življenju in božji previdnosti v svetu. »Kristjan,« je dejal, »mora zaupati v božjo previdnost, a ne le slepo in z negativno pasivnostjo, temveč mora z božjo previdnostjo tudi sodelovati. Vse naše delo mora biti v skladu z božjo voljo.«

Palij nadškofoma

Pogačniku in Bukatku

V soboto 10. oktobra sta ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik in beograjski nadškof Bukatko, skupaj z nekaterimi drugimi nadškofi prejela nadškofski palij. Palij je poseben znak ali odlikovanje, podoben štolu, ki ga nadškofje nosijo pri pontifikalni sveti maši.

Izšla je liturgična instrukcija

Izšla je liturgična instrukcija, ki jo je pripravila glavna liturgična komisija, katera skrb za izvedbo liturgične konstitucije. Instrukcijo je potrdil sveti oče 26. septembra. V veljavo bo stopila na prvo postno nedeljo prihodnjega leta. Instrukcijo so povsod nestrapo pričakovali, da so končno dane enotne smernice za liturgične spremembe. — Zanimive bodo sprejembe pri sv. maši. Odpadel bo v začetku vstopnih molitev psalm 42 (Judeca me Deus), na koncu pa maše evangelij sv. Janeza in molitve po sv. maši. Oče naš se bo lahko molil ali pel v narodnem jeziku. Ko bo duhovnik obhajal, ne bo več naredil znamenja sv. križa.

SAYONARA - NA SVIDENJE V MEHIKI

XVIII. olimpijske igre v Tokiu na Japonskem so se preteklo soboto slovesno zaključile. Zaključni prireditvi je kljub devetnemu vremenu prisostvovalo 80.000 gledalcev.

Ko so se ekipe raznih narodov pod okriljem svojih zastav razporedile okrog častne tribune, je spregovoril Avery Brundage, predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora. Zahvalil se je navzočemu japonskemu cesarju in japonskim oblastem za izkazano gostoljubje, nato pa vse navzoče atlete povabil, da se čez štiri leta zberejo na XIX. olimpijske igre v Mehiki. »Naj bi te igre,« je zaključil svoj nagovor, »bile za vse vir veselja in sloga. Olimpijska bakla naj gori skozi bodoča stoletja, vedno v korist človeštva.«

Nato so v olimpijskem stadionu ugasnile vse luči razen olimpijske bakle. Trije mogočni reflektori so vrgli svoje svetle pramene na tri zastave: olimpijsko, japonsko in mehiško. Zbor pevec je zapel olimpijsko pesem. V tistem trenutku je začela olimpijska bakla ugašati, olimpijska zastava pa drseti z drogo. Šest mornarjev jo je nato odneslo iz stadiona med ploskanjem množice in grmenjem topov. Istočasno pa je v neonkih lučih zablestel napis: »Sayonara (na svidenje) — znova se bomo vidi v mestu Mehiki I. 1968.«

KAKO SO BILE KOLAJNE RAZDELJENE

Na letosnjih olimpijskih igrah je bilo pododeljenih 504 kolajn: 163 zlatih, 167 srebrnih in 174 bronastih.

Najbolj so se izkazali Severnoamerišani. Skupno so pobrali 90 kolajn, od teh 36 zlatih (dve več kot I. 1960 v Rimu). Sovjetski atleti so z ozirom na leto 1960 nazadovali. Tedaj so si pridobili 43 zlatih medalj, letos pa le 34. So pa tudi letos odnesli največji kolajn: 96 (leta 1960 — 103). Moskovska »Pravda« je že priobčila članek, v katerem zahteva, da se izvrši preizkava, kdo je pravzaprav kriv tega nazadovanja.

Japonci, ki so edini nastopili v vseh disciplinah, so zasedli častno tretje mesto. Dobili so 16 zlatih kolajn.

Nemčija in Italija imata vsaka po deset zlatih kolajn, vendar je Nemčija v celoti močnejša, ker si je pridobila 22 srebrnih in 18 bronastih kolajn, Italija pa le 10 oz. 7.

V celoti pa so Italijani uspeli ponoviti uspeh XVII. olimpijskih iger I. 1960 v Rimu. Tedaj so si priborili 13 zlatih, 10 srebrnih in 13 bronastih kolajn. V celoti se je letos olimpijskih iger udeležilo 178 italijanskih atletov in atletinj. Pokazali so, da so v kolesarstvu še vedno vodilni. Tudi

so se zelo postavili z Menichellijem v talni telovadbi.

Jugoslovani so z ozirom na leto 1960 — največ po zaslugu Slovenca Mira Cerarja — napredovali. Odnesli so pet kolajn: dve zlati, eno srebrno in dve bronasti (I. 1960 eno zlato in eno srebrno). Silno so razočarali nogometni. Poročila veda povedati, da so bili nekateri — seveda vsi ne Slovenci — izredno nedisciplinirani in samovoljni.

NEKAJ STATISTIKE

Doseženih je bilo 33 novih svetovnih rekordov (7 v lahkji atletiki, 13 v plavanju in 13 v dviganju teži). Združene države so pakazale izredno nadmoč v lahkji atletiki in plavanju. Sovjetska zveza v dviganju teži, Italijani kot že rečeno v kolektivu. Zelo so napredovali Madžari; od šest zlatih kolajn v letu 1960 so se povzpeli na deset. Bili so tudi zmagovalci v peterboju, water-polu in nogometu. V košarki so zmagale ZDA, v hokeju na travi pa Indija. Francozi so letos le malo pomenili, če izvzamemo nekaj uspehov v sabljanju (1 zlata kolajna, 8 srebrnih, 6 bronastih).

Od posameznikov so se edlikovali zlasti črnec iz ZDA Bob Hayes v teknu na kratke proge, Peter Snell iz Nove Zelandije v teknu na 800 in 1500 m ter Abele Bikila, ki je prvič v zgodovini olimpijskih iger ponovno zmagal v maratonu. Edinstven uspeh je zabeležila tudi Avstralka Dawn Fraser, ki je tretjič zapovrstjo (leta 1956, 1960 in 1964) zmagala v plavanju na 100 m prostu.

Naj še omenimo, da so bile letosne olimpijske igre prvič v zgodovini odigrane v kaki azijski državi. Kljub dostikrat slabemu vremenu so se ves čas brezhibno razvijale. Opazovavci pravijo, da nikjer niso ljudje do sedaj tako doživljali iger kot prav na Japonskem. Prav v vseh panogah so gledavci pokazali veliko zanimalnosti in bili navzoči v velikem številu.

Ni manjkalo, kot vsakič po zadnji svetovni vojni, tudi takih iz komunističnih držav, ki se po končanih igrah niso hoteli več vrnilti domov. Letos so se pravice političnega azila poslužili trije madžarski atleti. Japonske oblasti so jih temeljito zasilile, preden so jim dovolile odhod v ZDA, kjer se ti atleti nameravajo naseliti. Ko so se prepričale, da so se prostovoljno odločili za pot svobode, jih je vzela policija iz Tokia pod svojo zaščito in posprenila do letališča. 24-letni Andras Toro, ki je zasedel četrteto mesto v tekmovalju s kanoso, se je na stopnicah še enkrat ozrl na zbrano množico, ki mu je mahala v slovo in vzkliknil: »Sedaj sem resnično srečen! Pozdravljeni!«

— ak

SEM TER TJA PO ITALIJI

Konglobacija plač

Ministrski svet je odobril zakonski osnutek o tako znamen poenotenju plač državnih uslužencev, v moči katerega se bodo vključile v osnovno plač razne doklade. Zaradi tega se zviša trinajsta plača, odpravnina ter prejemki v slučaju bolezni. — Ta dalekosežna operacija bo državo stala okrog 903 milijard lir v štirih letih. Za povečanje letosne trinajste plače bo šlo 67,5 milijard, za leto 1965 pa je predviden strošek 204,5 milijard lir, 328,5 v letu 1966 ter 342,5 v letu 1967.

Ob zaključku beneške bienale

Misijonska prireditev v Katoliškem domu

Znova je goriška katoliška mladina pokazala svojo delavnost, ko je na praznik Kristusa Kralja, v nedeljo 25. oktobra, pripravila v Katoliškem domu lepo uspelo misijonsko igro. Misijonske prireditve so pri nas že tradicija. Iz leta v leto se ponavljajo in vedno najdejo dovolj navdušenih delavev, naj bo igracev, režiserjev in tudi kot čebelice pridnih članic Marijine družbe, ki z velikim trudom in žrtvami pripravijo bogat srečov v korist misijonov. Tako je bilo tudi letos. Kljub slabemu vremenu se je dvorana Katoliškega doma napolnila. Ni manjkalo meščanov, pa tudi ljudje iz bližnje okolice so priheli v lepem številu, zlasti še Sovodenjci in Steverjanci. Pogrešali pa smo naše duhovnike. Verjetno so bili zadružani s popoldanskimi večernicami, drugače si njihove odsotnosti ne moremo tolmačiti.

Ze pred pričetkom igre so dekleta začela s prodajo sreč in mnogim se je sreča nasmehnila, saj dobitkov res ni manjkalo. Pred mikrofon je nato stopil dr. Humar, ki je napovedal igro in razložil njen vsebinsko. Igru, širidejanko Henri Gheona »Tri skrivnosti starega Wanga«, so pripravili pod skrbno režijo svojega voditelja člani fantovske Marijine kongregacije in skvati.

In kmalu nato je na odru zaživel drama kitajske dežele v času velike boksarske vstaje. Drama nima nobenih burnih prizorov, glavna teža igre sloni le na besedilu in vendar je že prvo dejanja preuzele gledavce, da so ji pozorno sledili do konca. Vse je bilo dobro zamišljeno. Kostumi igravcev in oprema odra so bili tako dovršeno lepi in okusni, da se nam je zdelo, da smo res med Kitajci v njihovi deželi. Kulise so fantje sami pripravili, za kar zaslužijo še posebno pohvalo.

Srečen in od vseh spoštovan živi stari Wang med svojimi vnučki z ženo, sinom in snaho. Kristjan je on in vsa njegova družina. Bog mu je naklonil vsega, kar potrebuje za življenje, le nikogar nima, ki bi za njim podedoval boksarsko umetnost, kateri se je on ves posvetil. Na svojem domu poučuje mlade Kitajce v tej

umetnosti, najljubši pa mu je Ciang Fu-tang, ki v boksarski umetnosti največ obeta. A zli duh ga premoti, da se pridruži vstajnikom in v odsotnosti starega Wanga pomori vso njegovo družino in hišo vpepel. Ko se Wang z ženo vrne, najde samo še pogorišče. Zena ne prenesi tolakega gorja in kmalu nato umrje. Stari Wang ostane sam s svojimi spomini in z grenkim spoznanjem, da je njegov najljubši učenec kriv vsega tega gorja. V njem se boril kristjan z užaljenim človeškim dostenjam v bolečino, ki ga ne zapusti nikdar. Zaman mu dobrji misijonar prigovarja, naj odpusti Ciang Fu-tangu, ki se sedaj bridko kesa svojega dejanja. Uničen in do dna duše užaljen sedi na pogorišču svoje hiše in besede odpuščanja ne more izreči. A misijonarjeva prepričevalna beseda končno najde mesto v užaločenem Wangovem srcu. Ciang Fu-tang se vrne v selo, vsi mu odpustijo, končno tudi star Wang, ki pa ga prosi, naj mu ne pride več pred oči. Ciang Fu-tang zadošča za svoj zločin s strašnim notranjim tripljenjem. Ne zaupa preveč besedam odpuščenja, ne upa si na dan, čeravno ga srce vleče k misijonarju in staremu Wangu. Čas prede svoje niti dalje in tripljenje in samota privedeta Ciang Fu-tanga do resnice. Misijonarja zaprosi za sv. krst, a želi, da bi star Wang bil njegov duhovni oče, njegov krstni boter. Misijonar se skoro zgrovil ob tej želji, a stari Wang jo sprejme.

„Memorial M. Filej“ 1964

Tudi njega je tripljenje izobilovalo v popolnega kristjana. Žrtev in zločinec se objameta, v njunih dušah je Kristusova ljubezen obudila novo pomlad.

To je povest starega Wanga, pravi na koncu misijonar, ki jo je pred petdesetimi leti sam doživel v kitajski deželi in priča, kako je tudi kristjanu težko odpustiti in da je to možno le v moči vse odpuščajoče Kristusove ljubezni.

Trud in žrtev pridnih igračev in njihovega režiserja so bili kronani s sijajnim uspehom. Stari Wang (Viktor Prašnik) je odlično podal svojo zahtevno vlogo. Za njim najboljši je bil zli duh (Silvan Kerševan), katerega bi radi še videli na odru tudi v drugih vlogah, saj se je izkazal za res pravega igravca. Pohvaliti moramo tudi misijonarja (Hadrijan Korsič), oba modrijana in oba pisarja ter Ciang Fu-tanga, ki je tudi dobro podal svojo vlogo skrivenega grešnika.

Le eno bi poudarili. Naša mladina je naštudirala že toliko res lepih iger. Zakaj bi z njimi ne šla tudi na druge odre po zgledu tržaških igračev, ki so v tem oziroma bolj podjetni. Užitek, ki nam jo nuditi živa beseda, nam še tako lepa filmska predstava ne more dati. Zato bi bilo potrebno in koristno, da bi to lepo odrsko delo videli tudi naši ljudje po deželi in na Tržaškem. Škoda je tolikega truda in žrtev le za en večer.

Z. P.

V zadnji številki »Katoliškega glasa« smo poročali, da se je v Gorici pričela športna prireditev, imenovana »Memorial Mirko Filej«. Njen prvi del, lahka atletika, se je odigral v nedeljo 18. oktobra na Solskem stadionu v Gorici. — Danes javljamo rezultate tega tekovanja.

Kategorija Starejši (Juniores in Seniores)

Tek na 100 m

- 1) Sussi Ivan 12.9" (404 točke); 2) Valentinci Emijl 13.2" (351 t.); 3) Vižintin Marijan 13.8" (255 t.); 4) Kerševan Žarko 13.9" (241 točk.)

Tek na 1000 m

- 1) Kerševan Žarko 3'04" (313 točk.); 2) Vižintin M. 3'05"6 (303 t.).

Skok v višino

- 1) Bensa Dušan 165.5 cm (615 točk.); 2) Vižintin M. 145 cm (420 t.); 3) Terpin Robert 140 cm (380 t.).

Skok v daljavo

- 1) Vižintin M. 5.40 m (337 t.); 2) Bensa D. 5.30 m (316 t.); Valentinci E. 5.02 m (261 t.).

Met krogle

- 1) Nanut Vlado 12.44 m (577 t.); 2) Bensa D. 11.62 m (437 t.); 3) Terpin R. 11.21 m (369 t.); 4) Valentinci E. 10.79 m (299 t.); 5) Vižintin M. 10.06 m (177 t.).

Met disk

- 1) Nanut Vlado 34.16 m (474 t.); 2) Valentinci E. 29.09 m (357 t.).

Kategorija Mladinci (allievi)

Tek na 80 m

- 1) Kodrič Mihail 10.5" (400 točk.); 2) Peterin Danilo 10.6" (360 t.); 3) Brajnik Marjan 11.2" (120 t.); 4) Tomšič Stanko 11.3" (80 t.); 5) Tomažičnič Martin 11.6".

Tek na 1000 m

- 1) Brajnik M. 3'02"6 (322 točk.); 2) Kodrič M. 3'18"2 (228 t.); 3) Mozetič Ivo 3'40".

Skok v višino

- 1) Sussi Ivan 170 cm (875 točk.); 2) Peterin D. 155 cm (687 t.).

Skok v daljavo

- 1) Sussi I. 5.49 m (345 točk.); 2) Peterin D. 5.42 m (310 t.); 3) Kodrič M. 5.13 m (172 t.); 4) Kozlin M. 4.83 m (52 t.); 5) Tomažičnič M. 4.45 m.

Met krogle

- 1) Podberšek Edi 12.92 m (664 točk.); 2) Kozlin Marij 11.42 m (533 t.); 3) Tomšič Stanko 9.41 m (379 t.); 4) Tomažičnič M. 8.50 m (316 t.).

Met disk

- 1) Podberšek E. 34.37 m (517 točk.).

Met kopja

- 1) Kozlin Marij 35.04 m (346 točk.); 2) Tomšič S. 31.12 m (214 t.); 3) Brajnik M. 26.65 m (57 t.).

Kategorija Naraščajniki (ragazzi)

Tek na 60 m

- 1) Makuc Marcel 9'1"; 2) Kogoj Jože 9'8"; 3) Mozetič Ivo 10'3".

Skok v višino

- 1) Češčut Lovrenc 135 cm; 2) Kogoj Jože 130 cm; 3) Cotič Ivan 125 cm.

Skok v daljavo

- 1) Makuc M. 4.14 m; 2) Češčut L. 3.66 m; 3) Leban Ivan 3.20 m.

★

Po lahkoatletskih tekmacih, ki so se vršile dne 18. oktobra, je sedaj nastopil kratek odmor. Zaradi tehničnih zaprek sta namreč preložena odbojkarski in namiznotenski turnir, in sicer na čas od 5. novembra dalje.

Odbojka. Predvidena je udeležba 6 moštev, vendar so do sedaj potrdile svojo udeležbo šele 4 ekipe (Števerjan, Pevma, Rojan, Gorica), ostali dve (Sovodnje in Standrež) pa še nista dali dokončne besede.

Ce bo nastopilo šest moštev, bodo le-ta razvrščena v dva kola, zmagovalca oba kol pa se bosta pomerila za prvo in drugo mesto. Ce pa bo pet ekip, bosta 2 igrali predtekmo in zmagovalce se bo srečali z zmagovalcem ostalih treh moštev za prvo in drugo mesto.

Organizatorji sprejemajo prijave še do 3. novembra. Turnir se bo vršil dne 8. novembra v dvorani; ce bo potrebna predtekma, se bo ta vršila dne 5. ali 7. novembra zvezčer.

Ping-pong. Ta turnir se bo vršil v tednu po 8. novembra oziroma v nedeljo 15. novembra v prostorijah Katoliškega domu. — Do sedaj je obljubilo udeležbo šest

moštev (Rojan, Pevma, Števerjan, Skavti, Alojzijevič, Standrež). Ekipa naj potrdijo svojo udeležbo do 5. novembra. Vsaka ekipa naj bo sestavljena iz največ 4 in najmanj 2 igračev.

Nagrada za zmagovalca odbojke in ping-ponga je prehoden pokal in medalje.

Vsi pokali so razstavljeni v oknu karvarne Bratuš (ul. Mameli); tam so tudi podrobni rezultati lahkoatletskih tekem.

Radio Trst A

Spored od 1. do 7. novembra

Nedelja: 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Krizantema na grob malega junaka«, mladinska igra, ki jo je napisal Marij Maver. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj? Odmeti tedna v naši deželi. Urednika Mitja Volčič in Dušan Černe. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.00 Znani pevci: Nilla Pizzi in Perry Como. — 15.45 Pevski zbori Furlanije - Julisce krajine: Zbor »Ernesto Solvay« iz Tržiča. — 18.00 Po društvih in krožkih: (17) »Skedenjsko prosvenito društvo« - pripravil Saša Martelanc. — 20.30 Iz slovenske folklore: »Ena urca bo prišla, morbit še nocijo« - pripravil Niko Kuret.

Ponedeljek: 18.30 Naši mladi solisti. — 19.15 Novele in črtice - Anton Funtek: »Pogrebec«. — 20.30 Luigi Dallapiccola: »Ujetnik«, opera s prologom in enim dejaniem. — 21.30 »Na mrtvih duš dan« - pripravila Lojzka Lombar.

Torek: 9.30 Pevski zbori Furlanije - Julisce krajine. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 15.30 »Sveti Just«, legenda, ki jo je napisal Drago Petkovšek. — 18.00 Igra orkester »Miramar«. — 18.30 Vasilij Mirk: Simfonična suita. — 19.15 Pisani balončki, radijski tedenik za najmlajše. — 20.30 Iz slovenske folklore: »Pratika za prvo polovico novembra« - pripravil Niko Kuret. — 21.30 Slovenske novele 19. stoletja - Marica Nadlšek-Bartolova: »Lucija«. — 21.50 Koncertisti naše dežele.

Sreda: 10.00 »Pesem zveni med gromom topov« - pripravil Rado Bednarik. — 12.15 Brali smo za vas. — 13.30 Prijetna srečanja, izbor motivov in izjavcev. — 15.30 »Kmet milijonar«, romantična pravljica v petih slikah. — 18.30 Nove plošče resne glasbe. — 19.15 Radijska novela - Mihal Jeras: »Ulica je slep«. — 20.30 Simfonični koncert orkestra in zboru Italijanske radiotelevizije iz Milana. Po koncertu (približno ob 21.35) »Prva svetovna vojna in italijanski književnosti« - pripravil Josip Tavčar.

Cetrtek: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Po društvih in krožkih: (17) »Skedenjsko prosvenito društvo« - pripravil Saša Martelanc. — 18.30 Kantate in oratoriji. — 19.15 Sirimo obzorja: Tradicionalne dejavnosti tržaškega gospodarstva: (3) »Barvarne« - pripravil Vladimir Turina. — 20.30 »Voda sprave«, radijska drama, ki jo je napisal Alojz Rebula. Delo nagrajeno na natečaju Italijanske radiotelevizije za izvirna radijska dramska dela v slovenskem jeziku.

Petak: 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.30 Jugoslovanski solisti. — 19.15 Poglavlja iz zgodovine slovenske književnosti - Vinko Beličič: (3) »Ljubljana v Prešernovi dobi«. — 20.30 Gospodarstvo in delo - urednik Egidij Vršaj. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.45 Ameriški odmetvi. — 12.15 Znani sodobniki. — 15.00 »Volan«, oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Voda sprave«, radijska drama, ki jo je napisal Alojz Rebula. Delo nagrajeno na natečaju Italijanske radiotelevizije. — 16.55 Bodoo solisti.

— 17.20 II. vikarski koncil. Poročila in komentarji o vesoljnem cerkevnem zboru. — 18.30 Glasbena oddaja za mlad

TORIŠKE NOVICE

Gorica je sprejela svojega olimpijca

V soboto 24. oktobra se je vrnil iz Tokija naš goriški rojak Jurij Uršič, ki je na olimpijskih igrah prejel srebrno kolajno v zasedovalni kolesarski vožnji. Slovenskega olimpijca je sprejel v beli dvorani goriški župan dr. Gallarotti. Čestital mu je k uspehu ter mu v znak priznanja podelil kolajno z reliefom Gorice iz 13. stoletja. Pri sprejemu v beli dvorani so bili navzoč tudi vsi odborniki in svetovci, pokrajinski delegat CONI cav. Bregant ter tajnik Ferigo.

Jurij Uršič je v razgovoru s predstavniki oblasti povedal nekaj svojih vtisov z omenjenega olimpijskega srečanja. Omenil je, da je v finalni tekmi ostal samo za tri metre za svetovnim prvkom. Držala se ga je smola, kajti medtem ko je on imel veter v prsa, je njegov zmagovalec imel veter v hrbet.

Našega rojaka Jurija Uršiča vabijo sedaj razna športna udruženja v svoje klube, da mu priredijo dobrodošlico ter mu izrazijo čestitke k toljekemu uspehu.

Jubilej zavedne goriške Slovenke

Preteklo soboto je dopolnila 70 let življenja gospa Hermina Vranič, po vsem mestu in daleč po njegovi okolici poznana zaradi svoje gostoljubnosti in plemenite pripravljenosti podpreti vse, kar je katoliško in slovensko.

Po rodu Tržačanka, se je že v mladosti vneto udejstvovala v naših verskih in prosvetnih organizacijah. Ko se je poročila z železniškim uradnikom Ivanom Vraničem, jo je živiljenska pot vodila iz Trsta preko Trbiža v Piemont, kajti tudi za njene moža kot za toliko drugih zavednih Slovencev ni bilo mesta v naših krajinah. Ko je bil njen mož, ker se ni hotel vposlati med fašiste, predčasno upokojen, se je mogla z njim in s sinom Hermanom vrnil v ljubljeno ji Primorsko. Nekaj let je preživel v Podmelcu, nato pa se je malo pred izbruhom zadnje vojne naselila v Gorici, kjer je njen dom postal zatočišče vseh, ki so bili v potrebi ali v stiski. Sam Bog ve, kolikim je že nudila prenocišče, nudila toplje hrano ali jim stisnila kaj pod roko. Begunci, duhovniki, naši ljudje tostran in onstran meje, vsi so bili pri njej sprejeti kot pri lastni materi.

Po značaju odločna, pa istočasno vedno vesela, zna pričarati prijetno družabnost povsod, kamor pride. Junaško je prenesla smrt svojega dragega soproga, pogumno prenaša tudi razne tegobe, s katerimi je povezano vsakdanje življenje. Ničesar je ne more streti, kajti vse življenje je bila prežeta globoke vere v Boga in vedno je neomajno zaupala v božjo Previdnost.

Zato pomeni obiskati gospo Vranič, isto kot srečati se z materjo, ki ti vedno dobro hoče in pametno svetuje.

Vsi, ki jo poznamo, ji želimo, da bi še dolgo živila v naši sredi, istočasno pa ji zagotavljamo, da se je bomo spominjali v molitvah in prosili Boga, naj ji bo za vsa številna dobra dela obilen plačnik!

Zupan je obiskal sedež ATG pri Ribiju

Goriški župan dr. Gallarotti je v četrtek 22. oktobra v spremstvu glavnega tajnika g. Palina obiskal sedež mestne avtobusne službe ATG pri Ribiju. Sprejelo ga je vodstvo družbe Ribi, s katero se je zadržal v razgovoru ter se zanimal za vse probleme uslužbenec. Prišel je v stik tudi s temi slednjimi ter vzel na znanje njihov položaj. Geometer Chiozza je župana obvestil o rezultatih 40-dnevnega obratovanja ATG, ki že omogočajo prve delne ocene.

Vrtalni stroji na Krasu

Po nekaterih vesteh naj bi delavci AGIP, ki v teh dneh vrtajo na kraških tleh v bližini Doberdoba, iskali na našem Krasu nahajališča naftne. Sicer je malo vejetno, da bi skalnatih suhih podzemskih svet našega Krasa imel v svojem osrčju nafto. Vsekakor pa so delavci doslej skopali s svojim 10 metrskim vrtalnim strojem že več vrtin med Poljanami in Doberdobom, na Vrhu in v Zagraju. Vrtine so tudi do 100 metrov globoke.

Nadaljnje omejitve dela v podgorski predilnicni in tovarni SAFOG

Ravnateljstvo podgorske predilnice načrta s 1. novembrom ukiniti eno izmedno delavk v tovarni. S tem bo prizadetih najmanj 400 delavk, 8 delavcev iz belilnice

pa je bilo v ponedeljek 19. oktobra vpisanih v dopolnilno blagajno.

Tudi ravnateljstvo tovarne SAFOG je znižalo delovni urnik na 40 ur. S tem ukrepon bo prizadetih 68 delavcev dveh oddelkov. To skrčenje delovnega urnika bo močno prizadelo delavske družine in tudi gospodarski položaj našega mesta.

Števerjan

V zvezi s člankom z naslovom »Odgovor slovenske katoliške mladine« iz Števerjana »Števerjanskim prosvetjarjem«, objavljenem v Vašem časopisu dne 30. julija 1964, zahetavam, da v smislu zakona objavite sledeči popravek:

»Ni res, da nij g. Anton Štekar hotel prodati zemljišča odboru za zgraditev šole, ker da je verjetno že takrat računal, da bo poslopje kdaj njegovo po pravilu: Kar je na moji zemlji, to je moje, in na ta način napravil donosno kupčijo.«

Res pa je:

1. da je g. Anton Štekar predlagal, naj se kupi zemljišče, kjer je današnja šola; ker pa odbor ni razpolagal z denarjem, je dovolil, da se šola zgradi na njegovem zemljišču;

2. da je pošteno plačal poleg delnic tudi material, ki so ga prispevali posamezniki, kakor tudi delovne ure, ki so jih opravili na gradbišču;

3. da je pred odkupom sam predlagal, naj odbor imenuje strokovnjaka, ki naj bi ocenil vrednost stavbe.«

Z odličnim spoštovanjem!

V Gorici, dne 3. 10. 1964

August Štekar,
sin pok. Antona Štekarja

Zadeva s poslopjem, ki so ga Števerjanci zgradili na Valerišču po drugi vojni zato, da bi služilo za šolo, je zelo zamotana. Ko so gradili, so bili polni idealizma in odbor takrat ni predvideval razvoja zadeve kot je nastala pozneje. V navdušenju za stvar človek marsikaj spregleda. To se je zgodilo tudi odboru za gradnjo šole na Valerišču. Ko poslopje ni več služilo namenu, ker je država tam zgradila novo šolo, je nastalo vprašanje, v kakšen namen, naj poslopje, ki so ga skupno gradili, služi za naprej. Če bi ljudje bili še vedno tako složni in navdušeni za skupno stvar, kot so bili ob zidanju, bi ne bilo težko najti prave uporabe za izpraznjeno poslopje. Toda od leta 1960 do danes se je tudi v Števerjanu marsikaj spremenilo. Tako se je zgodilo, da je pok. g. Anton Štekar postal lastnik tudi poslopja kot je vedno bil lastnik zemljišča, ker je odplačal, kar je bilo treba odplačati. Zadeva je pa postala posebno nerodna, ko je poslopje dal v najem prosvetnemu dru-

To so naši kandidati

Slovenska skupnost je predložila kandidatne liste za pokrajinske volitve v tržaški pokrajini in za občinske volitve v občinah Devin-Nabrežina, Dolina, Zgonik in Repentabor.

KANDIDATI SLOVENSKE SKUPNOSTI v devinsko-nabrežinski občini

ZA POKRAJINSKE VOLITVE

1. okrožje Legiša Drago
2. » Trčon Josip
3. » Flajban Mihael
4. » Kokocovec Gianni
5. » Starc dr. Milan
6. » Valenčič Livo
7. » Bandelj Sergij
8. » Starc dr. Milan
9. » Tomažič Stanislav
10. » Flajban Mihael
11. » Mljač Franc
12. » Logar dr. Aleš
13. » Stoka Ljubo
14. » Simčič dr. Teofil
15. » Tul dr. Alojz
16. » Simčič dr. Teofil
17. » Černe Dušan
18. » Dolhar dr. Rafko
19. » Rudolf Saša
20. » Stoka Drago
21. » Sosič inž. Milan

Milje: Lovrečič Danilo
Devin-Nabrežina: Legiša Drago
Dolina: Legiša Drago

ZA OBČINSKE VOLITVE

Terčon Josip - Briščak Mirko - Ferfolja Lidja - Floridan dr. Egon - Gruden Stanislav

KATOLISKI GLAS

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!«

štvo Briški grič, ki gotovo ne predstavlja vseh Števerjancev, ki so poslopje gradili. Od tod je nastalo godnjanje, nevolja, jeza, kar je vse našlo duška v nekaterih dopisih, ki so izšli v raznih naših časopisih in tudi v KG. (Ured.)

Iz Slovenske Benečije

Prejšnjo nedeljo so v Sentlenartski dolini blizu Kosec zopet odprli prenovljeno cerkvico sv. Antona Puščavnika, ki je bila poškodovana v drugi svetovni vojni. Na vso so bile cerkvene in svetne oblasti v videmskim prefektom in senatorjem Tesitorjem na čelu.

Cerkvica ni pomembna le zato, ker je posvečena zavetniku živinoreje, ampak tudi, ker ima stare dragocene freske.

Sezidana je bila leta 1441. Ni znani graditelj, a slog kaže, da so jo postavili zidarji mojstri iz Škofje Loke, kot so zgradili druge cerkvicice po Benečiji v istem stoletju. Njihova imena, ki so v cerkvici sv. Antona vklesana v kamnit ploščo, so Andrej in Lucas. Da so bili graditelji iz Škofje Loke, trdi slavní umetnik in furlanski zgodovinar duhovnik Jožef Marchetti v svoji brošuri »Le chiesette votive della Slavia Friulana«. Ko so gospodovali v Benečiji ogleski patriarhi in pozneje beneška republika, je bil pri cerkvi sv. Antona sedež Mjerske banke (županije) in samostojnega sveta Šentlenartske doline.

Freske, ki so prišle na dan ob prenavljanju cerkve, so vzbudile veliko zanimanja pri raziskovalcih starih slik. Tudi napisi ob teh freskah, kot npr. »Simon marlar« in drugi, so dali povod novim raziskovanjem. Varstvo nad freskami je zdaj prevzela Intendanca za umetnost iz Vidma.

Uspeh rajbeljskih rudarjev

V našem listu smo že poročali, da so se rudarji v Rajbelju odločili, da vstopijo v stavko in si tako izbojujejo 14. mesečno plačo. Kasneje pa je vodstvo sindikata spoznalo, da bi bila taka stavka nesmiselna, ker v Italiji rudarji ne prejemajo 14. plačo, in ta tudi ni predvidena v kolektivnih pogodbah.

Pač pa so rudarji uspeli v zahtevi, da rudniško podjetje mesečno prispeva za kurjavo, saj je bila včasih zastonj. Od 1. avgusta t. l. prejema vsak rudar 6000 litov v gotovini ali pa temu odgovarjajočo količino premoga (5 stotov) oz. bukovih drv (1 m³).

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina brezplačno do 200 KW mesečno. Če je bilo toka več porabljenega, je bilo treba razliko doplačati, in sicer 45 litov za 1 KW. Sedaj pa so to ceno znižali na 15 litov, kar bo rudarjem zelo prav prišlo, saj ima že skoro vsaka družina električne kuhalnice, pralne stroje, televizijske aparate in podobno.

Tudi električni tok se bo pocenil za rudarje. Do sedaj je imela vsaka rudarska družina bre